

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22080005

Ákvörðun nr. 7/2023

Þann 17. mars 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 7/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED], dags. 4. ágúst 2022. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við starfsaðferðir og meinta misbeitingu valds starfsmanns Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu, sem var að störfum fyrir embætti Lögreglustjórans í Vestmannaeyjum, sunnudagskvöld eða aðfararnótt mánudags 1. ágúst 2022. Fram kemur að kvartandi hafi verið í samræðum við lögreglumann sem hún þekki, þegar nafngreindur lögreglumaður hafi ýtt henni af frekar miklum krafti þannig að hún hafi næstum dottið.

Nefndin óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á Vestmannaeyjum þann 15. ágúst 2022.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum svaraði beiðni nefndarinnar með tölvubréfum dags. 17. og 23. ágúst 2022. Þar kemur fram að engar skráningar séu í lögreglukerfi um afskipti af kvartanda og engin gögn til hjá lögreglunni í Vestmannaeyjum um samskipti lögreglumanna á vegum embættisins við hana.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lýtur að meintri misbeitingu valds starfsmanns Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu sem var í umrætt sinn við störf í Vestmannaeyjum. Erindi [REDACTED] er skýrt og lýsir meintri ámælisverðri háttsemi lögreglumanns, á svæðinu voru nokkur vitni, þar af lögreglumenn.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór yfir erindi [REDACTED] Nefndin telur með hliðsjón af því hvernig málsatvikum er lýst í kvörtuninni, að vísbendingar séu uppi um mögulega ámælisverða háttsemi starfsmanna lögreglu. Nefndinni ber því að senda erindið til Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu til þóknanlegrar meðferðar sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996.

Niðurstaða

Erindi [REDACTED] er sent Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu til þóknanlegrar meðferðar.

Reykjavík, 17. mars 2023

Skúli Þór Gunnsteinsson
formaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir